

POVODÍ LABE, státní podnik

INVESTIČNÍ ZÁMĚR

Labe, Hradec Králové, Třebeš, revitalizace slepého ramene (IDVT 10185423)

Zpracoval:	RNDr. Michal Vávra referát VH plánování a ekologie dne:	 ZKONTROLOVÁNO Petr Ferbar 07:15, 20/11/20
Schválil:	Ing. Petr Martínek investiční ředitel dne:	Ing. Petr Martínek
Vyhlášeno Dokumentační komisí:	dne: 26. 11. 2020 číslo zápisu: 11/2020	Tajemník Dokumentační komise

a) identifikační údaje o plánované stavbě:

název stavby – tok, název	Labe, Třebeš (IDVT 10185423), revitalizace slepého ramene
místo, případně ř. km, k.ú.	Třebeš
Inventární číslo DM	
identifikátor ISYPO	

b) Odůvodnění účelnosti veřejné zakázky:

Popis potřeb, které mají být splněním veřejné zakázky naplněny:

Investiční záměr se týká říčního ramene Labe zvaného Třebešská Labice (Staré Labe), které vzniklo při vodohospodářské regulaci Labe ve 20. letech 20. století. Jedná se o pozůstatky bývalého labského meandru v místní části Třebeš statutárního města Hradec Králové.

V současné době jsou však zejména vodní a mokřadní biotopy silně degradovány a pro zachování přírodních hodnot lokality pro další generace je nutné přistoupit k revitalizačnímu zásahu.

Popis předmětu veřejné zakázky (stávající stav, cíl):

stávající stav:

Rameno Labe v Třebši je v současné době částečně zazemněné, je silně zasedimentováno organickým materiálem.

V minulosti zde rostly z vodních makrofyt lekníny bělostné (*Nymphaea candida*), řezan pilolistý (*Stratiodes aloides*) a v mnohem větší míře voďanka žabí (*Hydrocharis morsus -ranae*). V současné době dominuje v části ramene stulík žlutý (*Nuphar lutea*) a velká část lokality je potažena porosty pleustofyt (okřehek menší, závitka mnohokořená), kterým nevádí vysoká míra trofie prostředí.

V břehových porostech roste např. jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*), olše lepkavá (*Alnus glutinosa*), dub letní (*Quercus robur*), topoly kanadské (*Populus xcanadensis*), javor mléč (*Acer platanoides*), keřové a stromové vrby (*Salix* sp.) nebo střemcha obecná (*Prunus padus*).

Z invazních druhů se zde vyskytuje např. netýkavka žláznatá (*Impatiens glandulifera*), zlatobýly (*Solidago* sp.), javor jasanolistý (*Acer negundo*) a trnovník akát (*Robinia pseudoacacia*).

cíl:

Cílem revitalizačních zásahů je posunout lokalitu v rámci sukcesního vývoje do mezotrofního stádia, které bude mít za následek zpomalení stárnutí ramene a obnovení ekologických funkcí pro širší spektrum organismů.

Popis vzájemného vztahu předmětu veřejné zakázky a potřeb zadavatele:

Revitalizací lokality dojde k obnovení ekologických funkcí slepého ramene Labe Třebešská Labice. Tím dojde k zachování vhodných podmínek pro velké spektrum druhů organismů a podpoří se tak celková biodiverzita lokality.

Rizika nerealizace veřejné zakázky, snížení kvality plnění, vynaložení dalších finančních nákladů:

V případě, že nebude revitalizace realizována, bude degradace biotopů nadále pokračovat, rameno bude vlivem sukcese dále zazemněno a dojde k jeho postupnému zániku. V prostoru nivy Labe jsou

z důvodu provedených vodohospodářských úprav velice omezeny možnosti vzniku nových říčních ramen.

Popis variant naplnění potřeb a zdůvodnění zvolené alternativy veřejné zakázky (odůvodnění, proč není možné dosáhnout cíle vlastními silami):

Jedinou variantou k prodloužení životnosti lokality je realizace záměru. Vzhledem k obtížnosti a rozsahu investičního záměru není možné práce zajistit vlastními pracovníky a mechanizací.

Předpokládaný termín splnění veřejné zakázky:

2020 – schválení investičního záměru
2021 – výběr projektanta, projektová dokumentace
2022 – administrace a získání dotace, zahájení realizace akce
2023/2024 – ukončení akce

Výsledek hodnocení VH majetku dle OS 14/2018 v platném znění:

Tato stavba není hodnocena podle směrnice OS 14/2018.

c) kvalifikovaný propočet nákladů na realizaci stavby s uvedením způsobu stanovení těchto nákladů:

Náklady na realizaci akce byly stanoveny hrubým odhadem na **94,9 mil. Kč**.

Celkové náklady byly stanoveny podle dokumentu Náklady obvyklých opatření MŽP, které slouží jako podklad pro hodnocení projektů a opatření v rámci dotačních programů MŽP zaměřujících se na ochranu přírody a krajiny. NOO MŽP jsou vyjádřeny cenami běžných činností, které jsou v rámci daného typu opatření obvykle realizovány.

Revitalizace říčních ramen, která spočívá v obnově říčních ramen včetně výsadeb doprovodných břehových porostů a vyvolaných investic (včetně dopravy a přesunu materiálu na lokalitě), vychází v NOO MŽP 1000 Kč/m² revitalizovaného koryta říčních ramen.

Odborné a kvalifikované stanovení nákladů bude součástí projektové dokumentace.

Předpokládá se financování z dotace Operačního programu Životní prostředí Ministerstva životního prostředí.

d) požadavky na celkové urbanistické a architektonické řešení stavby a požadavky na stavebně technické řešení stavby, na tepelně technické vlastnosti stavebních konstrukcí, odolnost a zabezpečení z hlediska požární a civilní ochrany, souhrnné požadavky na plochy a prostory apod.

Provést odtěžení zjevných bahnitých nánosů s cílem obnovit ucelené vodní plochy, na několika místech vymodelovat rozsáhlejší mělčiny (litorál).

Na levém břehu nejširší části tůně (GPS: 50°11'17.08"N, 15°49'14.02"E) využít existující písčitou pláž, kde bude stržen vegetační drn a dojde tak k obnažení substrátu pro podporu raně sukcesních stádií rostlin a entomofauny. Totéž aplikovat na více místech dle výsledků dendrologického a biologického průzkumu.

V mokřadní ploše (GPS: 50°11'16.89"N, 15°49'14.86"E) vytvořit soustavu tůní pro obojživelníky a jiné organismy.

Na základě dendrologického průzkumu prosvětlit břehové porosty (zejména v centrální části), snížit množství náletových dřevin, perspektivní jedince původních druhů dřevin na lokalitě ponechat. Při probírce bude potřeba brát v úvahu výskyt hnízdních a pobytových dutin pro hmyz, ptáky a netopýry. Dojde tak k optimalizaci světelného režimu, snížení množství opadu listů. Lokálně ponechat kmeny jako mrtvé dřevo, některé kmeny umístit na okraji vodní plochy, aby byly diverzifikovány vodní biotopy.

V SZ části lokality odstranit skládky, provést razantní odbahnění, zmladit vrbové křoviny a vytvořit mozaiku tůní s různou hloubkou, přirozeně může vzniknout kořenová čistírna (kalý z rekreačních chatek).

Odstranit invazní dřeviny a netýkavku žláznatou (ohnisko výskytu u cyklostezky).

V místě napojení ramene na Labe odtěžit náplav, odstranit napadané vrby v místě zaústění do Labe, ponechat několik míst s pěkně vytvořenými společenstvy vrby trojmužné (*Salix trianda*) – lokalizace bude upřesněna v PD.

Jednotlivá revitalizační opatření budou více specifikována v rámci navazujícího biologického průzkumu lokality.

e) územně technické podmínky pro přípravu území, včetně napojení na rozvodné a komunikační sítě a kanalizaci, rozsah a způsob zabezpečení přeložek sítí, napojení na dopravní infrastrukturu, vliv stavby, provozu nebo výroby na životní prostředí, zábor zemědělského a lesního půdního fondu apod.

- Vliv stavby na životní prostředí

Obnovení mokřadů bude mít za následek zvýšení druhové diverzity a diverzity biotopů, dojde k posílení ekologické stability ramene Třebešská Labice. Jedním z cílů odbahnění je vrácení ramene do takové fáze sukcese, aby na lokalitě mohly růst společenstva vodních makrofyt vyžadující nižší trofii prostředí.

Dojde k obnovení periodických tůní, které budou sloužit jako místo pro rozmnožování obojživelníků. Vlivem odstranění invazních druhů se bude více dařit domácím druhům dřevin. Budou zachovány stávající a vytvořeny nové hnízdní a úkrytové možnosti pro vzácné ptáčí druhy, netopýry, xylofágní hmyz a jiné organismy.

f) údaje o výskytu chráněných území (CHKO, NP, NPP, PP, PR, Natura, EVL apod.) event. o chráněných druzích rostlin a živočichů a o jiných způsobech ochrany (kulturní památka, technická památka apod.)

Vodní tok Labe patří v zájmovém úseku do EVL Orlice a Labe, samotné rameno není součástí evropsky významné lokality. V náleзовé databázi AOPK ČR jsou ze zvláště chráněných druhů uváděny např. ropucha obecná (*Bufo bufo*), skokan skřehotavý (*Pelophylax ridibundus*) či užovka obojková (*Natrix natrix*). Z ptáčích druhů zde nalezneme např. slavíka obecného (*Luscinia megarhynchos*), ledňáčka říčního (*Alcedo atthis*), strakapouda prostředního (*Leipicus medius*) a žluvu hajní (*Oriolus oriolus*).

g) v relevantních případech vyjádření, že zamýšlená investice nebo oprava není v rozporu se závazným Plánem dílčích povodí

Revitalizace labského ramene Třebešská Labice je plně v souladu s Plánem dílčího povodí Horního a středního Labe a je uvedena na listu opatření HSL212009 Revitalizace vodních toků a niv. Akce bude zařazena i jako „A“ opatření v rámci III. plánovacího cyklu pro období 2021 – 2027.

h) majetkoprávní vztahy:

Labské rameno Třebešská Labice je ve správě státního podniku Povodí Labe. Seznam dotčených pozemků v souvislosti se zamýšlenou revitalizací je součástí příloh tohoto IZ.

i) požadavky na zabezpečení budoucího provozu (užívání) stavby energiemi, vodou, pracovníky apod. a předpokládanou výši finančních potřeb jak provozu, tak i reprodukce pořízeného majetku a zdroje jejich úhrady v roce následujícím po roce uvedení stavby do provozu

V rámci tzv. udržitelnosti projektu (po čerpání dotace) bude nutno plánovat finanční prostředky na tlumení výskytu invazních rostlin lokality.

j) v relevantních případech upozornění na nutnost zajištění povolení mimořádné manipulace pro realizaci stavby

Nutnost zajištění povolení mimořádné manipulace pro realizaci stavby není.

- k) **výkresy a schémata určená správcem programu (u akcí, které je možno hradit z prostředků dotačních programů)**

Bude doplněno v projektové dokumentaci.

- l) **rozdělení stavby na stavební objekty a provozní soubory s určením u každého z nich jednotlivě zda jde o opravu či investici (včetně uvedení DHM v relevantních případech). Současně musí rozdělení na stavební objekty a provozní soubory korespondovat s rozdělením ve stávající evidenci DHM (v případě investic s předpokládaným vznikem nových DHM pak musí záměr obsahovat i návrh rozdělení stavebních objektů a provozních souborů pro budoucí zařazení do DHM),**

Bude doplněno v projektové dokumentaci.

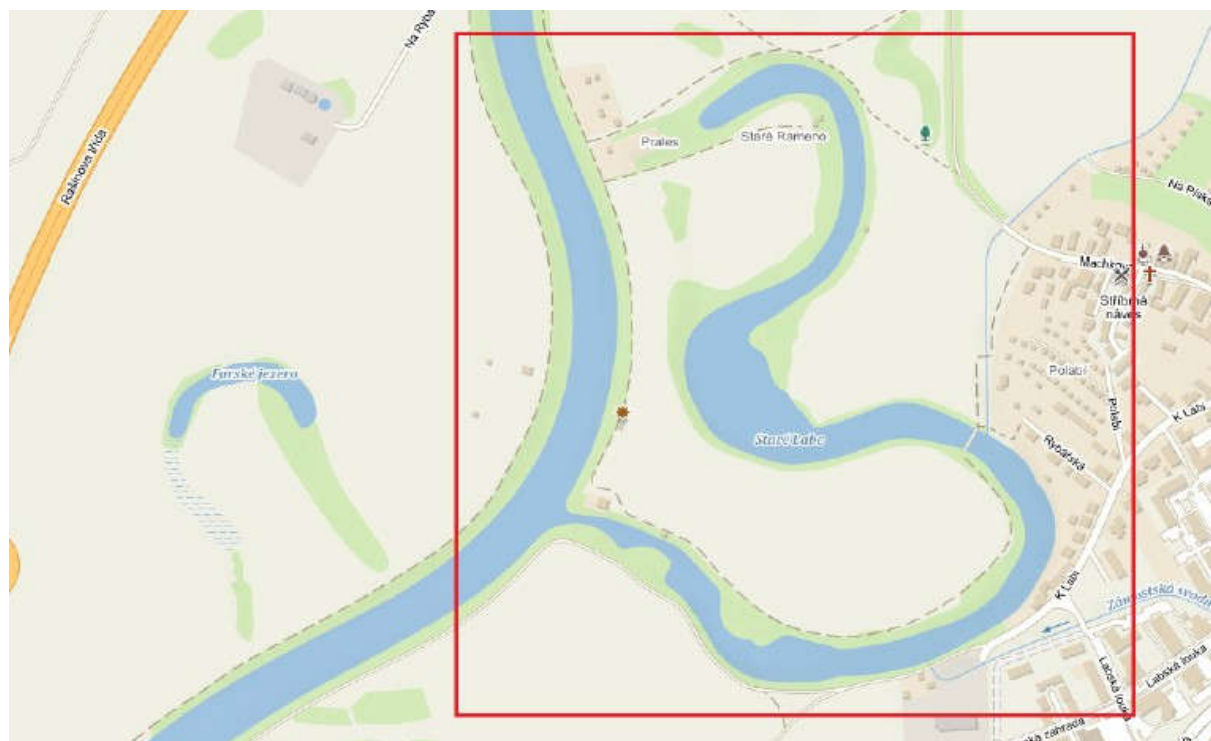
- m) **rozhodující projektované parametry ve tvaru (u akcí, které je možno hradit z prostředků dotačních programů):**

Název parametru	měrná jednotka	hodnota parametru
Plocha stanovišť, které jsou podporovány s cílem zlepšit stav jejich zachování	hektar (ha)	9,48
Počet lokalit, kde byly posíleny ekosystémové funkce krajiny	lokalita	1
Délka revitalizovaného úseku	metr	1988

Seznam příloh:

- 1) Situace
- 2) Situace z katastrální mapy s vyznačením pozemků PLa
- 3) Informace o pozemcích
- 4) Fotodokumentace

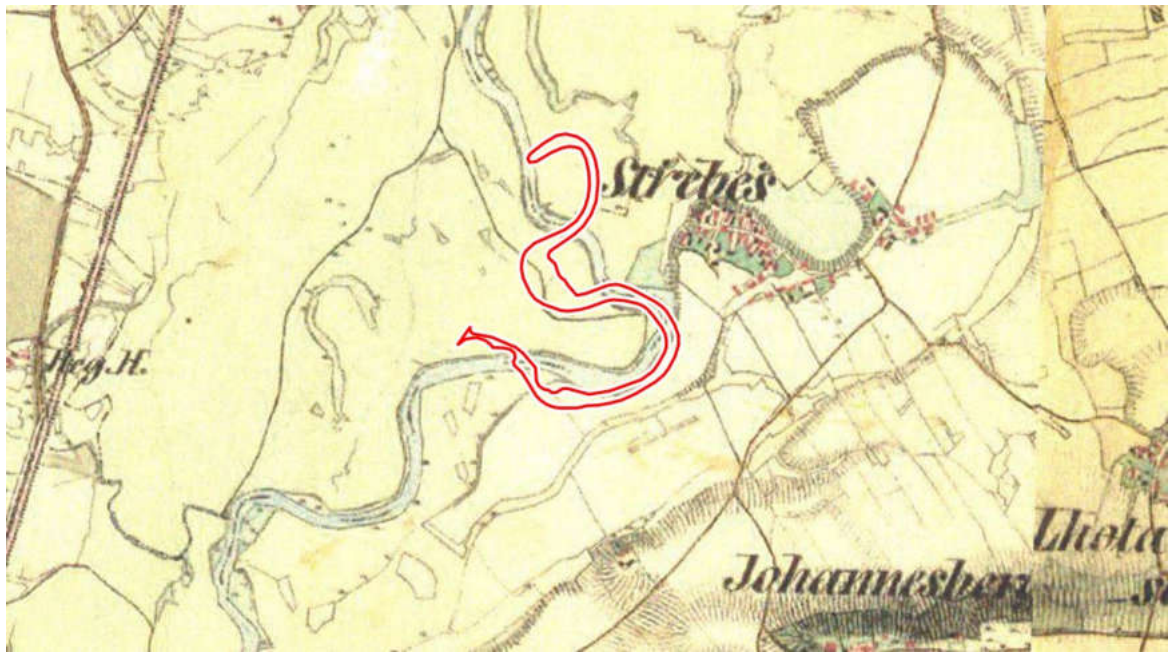
Příloha 1) **situace**

Příloha 2) Situace z katastrální mapy s vyznačením pozemků PLa

historická mapa z 19. století

Příloha 3) informace o pozemcích dotčených revitalizací

XKatastrální území	Pozemek parc. č.	Výměra	LV	Vlastník	Podíl
Nový Hradec Králové	675/15	37	60000	Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových, Rašínovo nábřeží 390/42, 12800 Praha	
	675/16	193	7141	Bednárová Jaroslava, Dolní Holetín 80, 53971 Holetín	
	675/34	29			
	675/5	583	7334	Římskokatolická farnost Všestary, Všestary 1, 50312 Všestary	
Třebeš	84/11	1961	10001	Statutární město Hradec Králové, Československé armády 408/51, 50003 Hradec Králové	
	84/12	401			
	84/31	645			
	684/4	88331	2218	Povodí Labe, státní podnik, Víta Nejedlého 951/8, 50003 Hradec Králové	
	725/3	17890			
	725/4	771			
	727	792			
	684/10	44	22071	Páťal František, Třebeš 4, Hradec Králové Páťalová Amálie, Třebeš 4, Hradec Králové	1/2 1/2
	84/10	8536	6525	Smotlacha Vladimír, Zámeček 444/6, 50011 Hradec Králové	
	84/7	673	7334	Římskokatolická farnost Všestary, Všestary 1, 50312 Všestary	

Příloha 4) **fotodokumentace**

vodňanka žabí, silně ohrožený druh české květeny